

ਕੀ ਸੁਸਮਾਚਾਰ ਸੱਚ ਹੈ

(Are the Gospels true ?)

ਕੀ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸੱਚੇ ਗਵਾਹ ਹਨ । ਜਾ ਇੰਨੇ ਸਾਲਾ ਤੋਂ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਨਯਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ।

ਏ. ਬੀ. ਸੀ. ਸਮਾਚਾਰ ਸੰਚਾਲਕ ਪੀਟਰ ਇਸਰਾਈਲ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ, ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੋਜ, ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ ।

ਜੈਨ ਕੋਰਸਨ ਦੀਆਂ ਸਿਖਸਾਵਾ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਜੇਨਿਜ਼ (Jennirgs) ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕਰੋਸਨ (Crossan) ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਹਕਰਮੀ ਜੇਜਿਸ ਸੇਮੀਨਾਰ (Jesus Seminar) ਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਛਕਠਜਅਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ (ਜੋ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਲੇਖ ਤੇ ਕਥਨ ਕਿੰਨੇ ਵਿਸ਼ਵਨੀਯ ਹੈ ।

ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੀ । ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਕਰੋਸਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਰਮ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਯੀਸੂ ਦੇ ਈਸ਼ਵਰਤਵ ਉਸਦੇ ਆਚਾਰੇਕੰਮ ਉਸਦੇ ਪੁਨਰਜਨਮ ਦਾ ਵੀ ਇੰਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋਨਿਜ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰੋਸਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ ।

ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੀ ਖੋਜ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਚਾਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਸਾਲ ਟਾਇਮ ਅਤੇ ਨਿਉਜ ਤੇ ਤੇ ਛਪਦੇ ਹਨ । ਮਾਰਿਅਮ ਯੀਸੂ, ਮੂਸਾ, ਜਾ ਅਬਰਾਹਮ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਉਹ ਬੋਝ ਹੋਇਆ ।

ਇਹ ਇਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਵੀਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ । ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਰਖਤਾ ਪੂਰਨ ਉਲਝਾ ਦੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।

ਪਰ ਜੈਨਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਰਤਣ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ । ਕਰੋਸਨ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੌਖਿਕ ਤੇ ਮੌਲਿਕ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੇਲਿਆ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਗਏ । ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਿਚੋਂ ਯੀਸੂ ਦੀ ਸਹੀ ਤਸਵੀਰ ਕੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚੋਂ ਸੋਚ ਕੀ ਹੈ ।

ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ ਜਾਣਾ

ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ । ਅਸੀਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੂਲ ਦਸਤਾ ਵਿਚ ਕਦੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ?

ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਪਰ ਜੇਕਰ ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਜਬ ਚੇਲੇ ਜਿੰਦਾ ਸੀ ਤਦ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦਾ । ਪਤਰਸ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਤੇ ਮੱਤੀ, ਮਰਕਸ, ਲੂਕਾ ਤੇ ਯਹੂਨਾ ਉਹਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲੇਖਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਸੂਲੀ ਪਰ ਦਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਗਮਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ । ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਬ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ 13 ਖੇਤ ਹਨ ।

ਜੋ ਉਸਨੇ ਜਵਾਨ ਕਲੀਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ । ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਹ ਖੇਤ 40 ਈਸ਼ਾਂਪੂਰਵ ਤੇ 60 ਈਸ਼ਾਂਪੂਰਵ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਯੀਸੂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਯੀਸੂ ਨੇ 13 ਤੋਂ 33 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਡੋਰੋਟ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਕ ਨੂੰ ਲਿਖਣਗੇ ਯੀਸੂ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਸਬੂਤ ਸੰਗ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਕਿਸੀ ਨੇ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਚਲਨ ਪਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਪਤਰਸ, ਜੇਮਸ ਤੇ ਯਹੂਨਾ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਲਾਕਾਤਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਯੀਸੂ ਤੇ ਸ਼ਰੀਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ।

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ

ਕਿਤਾਬਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਵਾਲੇ ਜੇਜਿਸ ਸੇਮੀਨਾਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਤੋਂ ਈਸਵੀ 130 ਤੋਂ 150 ਵਿਚੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ । ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਾਰੀਕਾਂ ਸਹੀ ਹਨ ਤਾਂ ਯੀਸੂ ਦੇ ਮਰਨ ਦਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 100 ਸਾਲ ਦਾ ਅੰਤਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੀਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਈਸਵੀ 30 ਤੋਂ 33 ਤੱਕ ਹੈ । ਤਦ ਤਕ ਸਰੇ ਮਰ ਗਏ ਹੋਣਗੇ । ਜਬ ਸਿੱਖਿਆਏ ਇੰਨੀ ਆਸਾਣੀ ਤੇ ਪੰਖੇ ਬਾਜੀ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਤੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦ ਯੀਸੂ ਜਬ ਯੀਸੂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆ ਗਈਆਂ ਸਨ । ਬਹੁਤ ਸਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਰੂਪ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਸੀਹੀ ਸਿੱਖਿਆਏ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ । ਅਸੀਂ ਬਾਦ ਦੇ ਲੇਖ ਵਿਚੋਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਂਗੇ । ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਵਿਲਿਅਮ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਧ ਤੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤਦ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਦ ਸਾਰੇ ਚੇਲੇ ਜਿੰਦਾ ਸਨ । “ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ 80 ਈਸਵੀ ਦੇ ਬਾਦ ਦੀ ਹੈ । ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੱਜ ਦੇ ਕੁਝ ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ 130 ਤੇ 150 ਈਸਵੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਪੀੜੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ” 4 । ਦੂਸਰਾ ‘ਅੱਲਬਰਟ’ ਨੇ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲੇਖਣ ਨੂੰ 50 ਈਸਵੀ ਤੋਂ 75 ਈਸਵੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ।’ 5

ਸਰਵਸਿਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋਨ ਨੇ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰੂਰੀਵਾਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਦਾ ਦੱਸਦੇ ਹਨ । ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੋਚ ਹੋ ਤਾਂ ਗਵਾਹੋ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਹੋਲ ਜਲਦੀ ਖੁਲ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮੂਲ ਅਤਿਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।

ਕਿੰਨ ਕੋਜ਼ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਕਿਸਨੂੰ ਹੈ ?

ਚੇਲਿਆ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਲੇਖ ਪੂਜਨੀਯ ਚਰਚ ਉਸਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਧਨ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਸੁਰਖਸ਼ਿਤ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ।

ਪਰੰਤੂ ਰੋਮੀਐ ਨੇ ਉਸ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ 2000 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆਂ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਮੌਲਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾ ਨੇ ਅਪਣਾ ਕਰ ਵਸੂਲ ਕਰ ਲਿਆ । ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਸਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਲੇਖ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਨਯਾ ਨਿਯਮ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੈ । ਮੌਲਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਨੀਯ ਪੋਤਰੀਆਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੌਲਿਕ ਪੋਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸ਼ਵਨੀਯ ਹੋ ।

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਚਰਚ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ, ਤੇ ਚਰਚ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੇ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਪੂਰਵਕ ਕਵੀ ਹਜ਼ਾਰੋ ਪੋਤਰੀਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ । ਸਾਰੇ ਪੋਤਰ ਸ਼ਿਆਹੀ ਨਾਲ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਚਮਚੇ ਉਤੇ ਸਹੀ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਹੀ ਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਅੱਜ ਵਿਆਰਥੀ ਜੀਵਿਤ ਪੋਤਰੀਆਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਤੇ ਮੌਲਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਇਹ ਪੋਤਰੀਆਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ।

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ : ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਓਬੇਸੇਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰਥਨਾਂ ਜਾਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਚਾਰਲਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹ ਹੈ :-

1. ਬਾਇਬਲ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਿਕਛਨ
2. ਅੰਦਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ
3. ਬਾਹਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ

ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਨਏ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ।

ਬਿਬਲੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਕੋ ਅਭਿਲੇਖ ਦਾ ਦੂਸਰੇ ਇਸ਼ਤਹਾਸ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

1. ਮੂਲ ਅਭਿਲੇਖ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਨੇ ਖਤ ਪਹਿਚਾਣ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ।
2. ਮੂਲ ਲੇਖੇ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਖੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ।
3. ਇੱਕ ਅਭਿਲੇਖ ਦੀ ਦੂਸਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਗੱਲ ਹੈ ।

ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੂਲ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸ਼ਿਰਫ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਖੱਤਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ । ਪ੍ਰਤੀ ਚਿੰਨ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅਫਸੋਸ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਅਸੀਲਅਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ । ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੇਖਾਂ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਖੱਤ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਅਭਿਲੇਖ ਦੀਆਂ ਤੁਰੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ।

ਖੱਤਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਤੇ ਮੂਲ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ । ਅੱਜ ਵੀ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੇ 5000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਭਿਲੇਖ ਮੂਲ ਗਰੀਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿੰਦੇ ਹਨ । ਪਰ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਕਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸੰਖਿਆ 24000 ਹੈ ।

ਸਮੇਂ ਅੰਤਰਾਲ

ਸ਼ਿਰਫ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਮੌਲਿਕ ਲੇਖ ਕਦੇ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਗਾਇਬ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ । ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਖਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇਕ ਅਲੱਗ ਕਹਾਣੀ ਬਣ ਗਈ ।

ਜਰਮਨ ਸਭਾਲੋਚਕ ਫੈਵਡੀਰਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯਹੂਨਾ ਦਾ ਸੁਸਮਾਚਾਰ 160 ਈਸਵੀ ਤਕ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਚ ਤੇ ਤਾਂ ਨਾ ਯਹੂਨਾਂ ਸੁਸਮਾਚਾਰ ਪੁਰੰਤੂ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ । ਜਦੋਂ ਮਿਸ਼ਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ਰੂਆਦੀ ਅੰਸ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਯਹੂਨਾ ਦੀ (ਪੋਤਰੀ) ਖੋਤ ਸੀ (ਜੋ ਲਗਭਗ 25 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਯਹੂਨਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ।)

ਰੋਬਿਨਸਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਮੈਟਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸ਼ਿਰਫ ਇੱਕ ਪਦ ਚਾਪ ਰੇਤਕ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਇਕ ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਦੋ ਪੈਰੋਂ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਟਾਪੂ ਪਰ ਸੀ । (ਅਪੂਰਨ ਅੰਗ) ਦੂਸਰੀ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਪਰਮਪਰਿਕ ਜਗਹ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਮੀਲ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤਥਾ ਚੌਥੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਪੁਰਾਣੇ ਨੂੰ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ।

ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ 400 ਤੋਂ 1400 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ । ਅਰਿਸਟਲ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 343 ਈਸਾਪੂਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਫਿਰ ਵੀ ਸਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤ ਸੰਨ 1100ਈ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਖੱਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ । ਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹਾ ਕਿ ਪਲੋਟੋ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਫਾਇਵਮੈਨ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਕੋ ਦਰਸ਼ਨਿਕ ।

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਡੋਕਸ-ਵੋਲਟੀਕਨਸ ਲਗਭਗ ਬਾਦੀ ਬਲ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਰੂਪ ਹੈ । ਜੋਕਿ ਚੇ ਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਖ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 250 ਤੋਂ 300 ਸਾਲ ਬਾਦ ਲਿਖੀ ਗਈ । ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਬ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਖਤ ਕੋਡੋਕਸ ਸਰਟੀਕਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਸ ਸੰਗਰਾਹਲਯ ਵਿਚੋਂ ਹੈ ।

ਕੋਡਕਸ ਵੈਟੀਕਨਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਇਸਦੀ ਸੰਨ ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਹੈ । ਵਾਟਿਕਾ ਤੇ ਸਰਟੀਕਸ ਪਰਿਤਿਕ ਸਮੀਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਬਾਈਬਲ ਅਤਿਲੇਖ ਦੇ ਸਮਾਨ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਅੰਤਰ ਹੈ (ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਚੰਗੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਮੌਲਿਕ ਅਤਿਲੇਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਇੱਥੇ ਤਕ ਸਮਲੋਚਕ ਜਾਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਭਿਲੇਖੇ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਲੇਖ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੇ ਖੋਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ । ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਭਿਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਭਿਲੇਖ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਾਂਗੂ ਪ੍ਰਸਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਜੇਕਰ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਵਿਵਰਨ ਵਾਸਤਵਿਕ ਘਟ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੀਸ਼ੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਵਰਤਣ ਸੰਭਵ-ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ਼ ਹੈ । (ਲੇਕਿਨ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਪ੍ਰਮਾਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਚਾਈ ਦਾ ਉਤੱਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ । ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਤਰ ਵਾਸਤੇ ਆਂਤ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਦਾ ਡਿਸਕਵਰੀ ਆੱਫ ਕੋਡ ਸਰਟੀਕਸ

1844 ਵਿੱਚ ਇਕ ਜਰਮਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਂਸਟੋਨ ਟਾਇਨ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ । ਸੰਯੋਗ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਸੰਤ ਕੇਥਰਿਨ ਦੇ ਪੁਸ਼ਤਕਾਲਯ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟੇ ਰਿਕਾਡ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਇਕ ਇਕ ਟੋਕਰੀ ਦੇਖੀ । ਉਹ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਜਣਕ ਸੀ । ਉਸਨੇ ਇੰਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਰੀਕ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਸੀ । ਉਸਨੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਹ ਜਾਨਕਰ ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨੀ ਅੰਗ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪ੍ਰਿਛਠਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਦੋ ਟੋਕਰੀਆਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ।

ਕੋਨਸਟਨਟਾਈਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਏਗਾ । ਫਿਰ ਵੀ 43 ਪ੍ਰਿਛਠਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਸਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ।

15 ਸਾਲ ਬਾਦ ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਰੂਸੀਆ ਦੇ ਐਫੋਕਸਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਸ਼ਰਮ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਪਹਿਲੇ ਇਕੋ ਵਾਰ ਉਹ ਉਥੇ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਸੰਤ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਸੀ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਲੇਖ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗਿਆ ਜੋ ਇਕੋ ਟੋਕ ਨਾਲ ਬਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਕੋਨਸਟਨਟਾਈਨ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਮੂਲੇਵਾਨ ਅਉਲੇਥੇ ਹੋ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ।

ਆਸ਼ਰਮ ਸੰਮੂਹ ਨੇ ਰੂਸੀਆ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਗਰੀਕ ਚਰਚ ਦੇ ਸੁਰਕਸ਼ਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਏ । 1933 ਵਿੱਚ ਸੇਵੀਅਤ, ਜੂਨੀਅਰ ਨੇ ਉਸ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਮੰਗਲਗ੍ਰਿਹ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ । ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਬ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਅਭਿਲੇਖ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਰਾਜਾ ਕੋਨਸਟਨਟਾਈਨ ਦੁਆਰਾ ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ 50 ਬਾਈਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ । ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਡਸਰਟੀਕੱਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਲਾਭਕਾਰੀ ਰਹਾ ਹੈ ।

ਆਂਤਰਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਾ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਚੰਗੇ ਜਾਸੂਸਾਂ ਦੀ ਤਰਹ ਆਂਤ੍ਰਿਕ ਯਾ ਸੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤ ਲੇਖਕੋ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਚਾਲ - ਚਲਣ ਨੂੰ ਪਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਛਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ । ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

1. ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੀ ਅਟਲਤਾ ।
2. ਨਾਮ, ਜਗਹ ਦੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਵਰਣ ।
3. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਛੋਟੇ ਸੰਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਖੱਤ ।
4. ਅਸੰਗਤ ਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਤੋਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ।
5. ਸੰਗਤ ਤੋਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ।

ਇਕੋ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ Friday ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਲਈਏ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੋਤਾਂ ਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ । ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬ ਕੁਝ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਝ ਦਾ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਤੇ ਫਿਰ ਆਪ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਇਸ ਤਰਹ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋਗੇ । ਫਿਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰੀਏ ਕਿ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰੇਨ ਕੈਂਸਰ ਤੇ ਨਹੀਂ । ਘਟਨਾ ਦਾ ਕਥਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਇਸ ਅਸੰਬਧ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰਾਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯਥਾਰਥ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ।

ਦੂਸਰਾ ਉਦਾਹਰਣ ਉਹੀ ਫਿਲਮ ਨਾਟਕ ਦਾ ਅਨੁਸਰ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੈਨੇਥਰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਜਿੱਤੇ । ਇਹ ਨਾਟਕ ਵਾਸਤ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤਤਕਾਲ ਜਾਣ

ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਸਤਵਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਾਰ ਗਿਆ । ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਤੌਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯਥਾਰਥ ਲਈ ਇਕੋ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦਸਦੇ ਤੇ ਪਰਿਚਿਤ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਉਸ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੌਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਇਹ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਂਤਰਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਂਤਰਿਕ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖਿਛਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਾਂਗੇ ।

ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ?

ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸਦੀ ਯਥਾਰਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ।

ਅਟਲਤਾ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ

ਨਕਲੀ ਵਿਵਰਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਸੰਗਤ ਹਨ । ਫਿਰ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਸਿੱਧ ਕਰੇਗੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੁੱਟੀ ਹੈ । ਪਰ ਇੱਕ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ । ਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸ਼ਹਿ ਪੱਤਰਕਾਰਿਓ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਗਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਵਰਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਇਕੋ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਘਟਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ । ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਣ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਚਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਯੀਸ਼ੂ ਦੇ ਵਿਵਰਣ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਦਾਸੀਨ ਬਾਇਬਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸਦੇ ਵਿਵਰਣ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਪਰ ਅਚੰਭਿਤ ਹੋ ਤੇ ਯੀਸ਼ੂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤਸਵੀਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸਥਾਰ

ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਭਿਲੇਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਰਿਤ ਵਰਣਨ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਰਲਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖਤ ਵਿਸ਼ਕਿਤ ਵਰਣਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ । ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਖਤ ਦੋਨੇ ਥਿਉ ਫਿਲਮ ਨਾਮਕ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਏ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਕੋ ਜਾਣਾ-ਮਾਣਾ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ੋਧ ਚੇਲਿਆ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸ਼ੋਧ ਮਾਤਰ ਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਨਕਲੀ ਨਾਮ ਜਗਹ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ, ਯਹੂਦਿਆਂ ਤੇ ਰੋਮੀ ਅਗੂਵੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਰਣਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਾਰੀਕ ਸਾਹਿਤਕ ਕੋਲੀਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਸਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਸੂਲਾਂ

ਦੇ ਅੰਤਿਮ 16 ਤੋਂ 84 ਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਿੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ । ਸਕੈਪਟੀਕਲ ਸੱਕੋਪਟੀਕਲ ਬਾਈਵਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਲੂਕਾ ਦੇ ਲੇਖਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਤਾਰੀਕਾਂ ਪਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਖਤ ਦੂਸਰੀ ਸਦੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਨਜਾਣ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੁਰਾਣ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਲੀਅਮ (william) ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹੀ ਸਹੀ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ । ਵਿਸ਼ਕਤ ਸ਼ੋਧ ਦੇ ਤਰੁੰਤ ਵਿਲੀਅਮ (william) ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੱਥਨ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਲੂਕ ਪਹਿਲੀ ਪੰਗਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਹੋ ਜਾਨੀ ਕਿ ਇਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੋ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਲੂਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦਰਨੀਯ ਹੈ ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦਾ ਕਰਮਬੰਦ ਲੇਖ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਪੀੜ੍ਹਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ । ਕੀ ਇਹ ਸਾਡੇ ਵਰਣਨ ਮਨਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਰੋਮਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ sherwin ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਹਸੂਲਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਤਕਾ ਨਿਸ਼ਚਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ । ਇਸ ਦੀ ਮੂਲ ਇਤਿਹਾਸਿਤਕਤਾ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਗਾ ਰੋਮਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾ ਨੇਦਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਾਂ ਸਮਾਂ ਲਿਆ । ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਖੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ।

ਛੋਟੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਧਾਰਣ ਤੇ ਸਰਵਜਨਦ ਦੋਨਾਂ ਵਿਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ । ਇਹ ਪੱਤਰ ਇਕੋ ਲੇਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ । ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਖੋਜੀ ਲੂਈਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਨੀਯ ਹੋਣ ਦੀ ਉੱਚੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਖਤ ਛੋਟੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਕਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਯਾ ਨਿਯਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪ੍ਰਯਾਸ (ਕੋਸ਼ਿਸ਼) ਕੀਤੀ ਗਈ । ਫਿਰ ਵੀ ਨਯਾ-ਨਿਯਮ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਛੋਟੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਿਖਾ ਗਯਾ । ਇਹ ਅਭਿਲੇਖ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਦਾਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ।

ਉਲਝਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਖੁੱਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਇਸ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਲੋਕਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟੀ ਪਰਸਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਕ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਨਯੋ ਨਿਯਮ ਦੇ ਲੇਖਕ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ।

ਅਚਰਜ ਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ, ਡਰਪੋਕ ਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਉਦਾਹਰਣ, ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਪਤਰਸ ਦਾ ਯੀਸੂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ - ਵਾਰ ਇੰਨਕਾਰ ਜਾਂ

ਚੇਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਹ ਵਿਬਿਦ ਕਿ ਉਹਣਾ ਵਿਚੋਂ ਸਬ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਣ ਹੈ । ਦੋਵਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਚੇਲਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਠਿਨ ਸੀ ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਤੋਤਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਜਬ ਤੱਕ ਚੇਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਚੇਲਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਡੋਰੇਂਟ Durant ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੇਲੇ ਮੁਸਕਲ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੀ ਇਕ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਵਾਸਤੇ ਚੁਨਿਆ ਜਾਵੇ ਗਾ ।

ਵਿਰੋਧਆਤਮਕ ਜਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

ਅਭਿਲੇਖ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯੀਸੂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਕਬਰ ਦਾ ਪਤਾ ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਸੀ । ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇਸਰਾਈਲ ਵਿੱਚ ਮੱਹਤਵ ਹੀਣ ਲਿਆ ਗਿਆ । ਇਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਲਯ ਮੇ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਯੀਸੂ ਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਵੇ ਖੋਜੀ ਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮਲਤਬ ਖੋ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਲੀਬ ਪਰ ਕਹੇ ਗਏ ਕੁਝ ਅੰਤਿਮ ਵਾਕ-ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾਵੇਂ ਨਯੇ-ਨਿਯਮ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜੀਕਰਨ ਹੈ ਲੇਖਕ ਦੇ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸੀ ਪਰ ਯੀਸੂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿਖਸਾਂਵਾ ਹੈ ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਘਟੀ

ਇਹ ਵਿਅੰਗ ਆਤਮਿਕ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆਂ ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਚੇਲਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰਾਂ - ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਅਧਆਤਮਿਕ ਵਰਦਾਨ, ਬਧਤਿਸਮਾ ਯੀਸੂ ਨੇ ਸ਼ਬਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਅਕੁਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚੋਂ ਸੰਬੰਧਿਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ । ਜੇਕਰ ਉਹਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਆਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਵੱਧਦੀ ਹੋਈ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ । ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੋਲੁਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰ ਸਿੱਧੇ ਕਹਿੰਦ ਹਨ । ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯੀਸੂ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਸਿਖਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ।

ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਭਿਲੇਖ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਮਾਪ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਰੀਛਾ ਹੈ ਕੀ ਨਯਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਵਰਣਨ ਇਸ ਅਭਿਲੇਖ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਤੇ ਫਿਰ ਗੌਰ ਮਸੀਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਘੱਟ ਘੱਟ ਸੱਤਰ ਗੌਰ ਮਸੀਹੀ ਲੇਖ 50 ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਤ੍ਰਿਤ ਵਰਣਨ ਜੀਵਨ, ਸਿਖਸਾ, ਮੱਤ ਤੇ ਯੀਸੂ ਦੇ ਪੂਨਰਜੀਵਨ ਪਹਿਲੀ ਕਲੀਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ । ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋ ਉਹ

ਦੂਸਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ । ਉਸੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਵਿਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਪੇਕਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਉਲੇਖ ਹੈ । ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਸੰਨ ਕੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤਾ 20 ਦੋਂ 150 ਸਾਲ ਯੀਸੂ ਦੇ ਬਾਦ ਦੀ ਹੈ । ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਲੇਖਕ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਤੰਤ ਹੋਰ ਵੀ ਚੋਕਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

36000 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਈਬਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਭਿਲੇਖੀ ਦੁਆਰਾ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਠੋਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਜੇਕਰ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਤ ਗੁਮ ਹੋ ਗਏ ਸੀ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਖੋਤਾਂ ਤੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ ।

ਹਾਵਰਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਪਰਿਣਾਮ - ਜੋ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨਕਿ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸ਼ਿਤਵ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਆਸਾਧਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਪਰਾਥਨਾ, ਤੇ ਮਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਉਸਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਮਸੀਹਤਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੂਸਰੇ ਪਰਿਮਾਣਾ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲੰਬਧ ਪ੍ਰਮਾਣ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ । ਕੁਝ ਅਨੁਮਾਣਾ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਨਯਾ-ਨਿਯਮ ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਿੱਚ ਯੀਸੂ ਦੀ ਪੁੰਧਲੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ । ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਗ ਇਸ ਤਰਾਂ ਜੀਜ਼ਸ ਸੇਮੀਨਾਰ **Jesus Seminar** ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਇਕਮਤਤਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੇ ਨਯੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਯੀਸੂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਕਲਰਕ ਪੀਨੋਕ ਆਪਣੇ ਸਾਰੰਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵਿਸ਼ਵ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਭਿਲੇ ਖ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ । ਇਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ । ਸਕੋਪਟਿਜ਼ਮ ਸਮੀਹ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚੋਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਰਕਹੀਨ ਆਧਾਰ ਪਰ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ।